

Prace Instytutu Prawa i Administracji
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej Sulechowie

1 / 2005

Studia Lubuskie

PRAWO
ADMINISTRACJA
REGIONALISTYKA
ZARZĄDZANIE

**Prace Instytutu Prawa i Administracji
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Sulechowie**

STUDIA LUBUSKIE

SULECHÓW 2005

KOLEGIUM REDAKCYJNE

dr Krzysztof Dzieńdziura, prof. PWSZ
dr hab. Maria Graczyk, prof. PWSZ
dr hab. Jerzy Piotr Majchrzak, prof. PWSZ (*tłumaczenie streszczeń*)
prof. dr hab. inż. Marian Miłek (*Przewodniczący*)
dr Stanisław Pryputniewicz, prof. PWSZ
dr hab. Marek Szewczyk, prof. PWSZ
prof. dr hab. med. Kazimierz Szyszko

REDAKTOR NAUKOWY

dr Leszek Kania, prof. PWSZ

RECENZENCI

prof. dr hab. Tadeusz Maciejewski
prof. dr hab. Stefan Tokarski

Wydano za zgodą JM Rektora PWSZ w Sulechowie
© Copyright by Oficyna Wydawnicza Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej

Redakcja techniczna

dr inż. Julian Jakubowski

Projekt okładki

Adam Feliński
rip.reklama@wp.pl

Grafika komputerowa

Grzegorz Maciejak
Artur Urbański

ISSN 1733-8271

Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie
ul. Armii Krajowej 51, 66-100 Sulechów
Nakład 250 egz., format B5
Druk: IMAR-DRUK ul. Wiejska 4, 65-609 Zielona Góra

Spis treści

Marian Miłek

- Trzy wieki tradycji pedagogicznych Sulechowa. Słowo wstępne*
Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie 11

Studia i Artykuły

Marek Szewczyk

- Nabycie prawa własności nieruchomości przez użytkowników*
wieczystych będących osobami fizycznymi 17

Wojciech Strzyżewski

- Uwagi o identyfikacji wizualnej samorządów w województwie*
Lubuskim 23

Leszek Kania

- Przegląd i charakterystyka źródeł wojskowego prawa karnego*
w dawnej Polsce (do 1795 r.). Rys prawno-historyczny 31

Małgorzata Nowak

- Finansowanie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw*
w Polsce i Unii Europejskiej 53

Zbysław Dobrowolski

- Regulacje w gospodarce a zjawisko korupcji* 69

Grzegorz Drozdowski

- Kompetencje personelu kierowniczego w świetle badań*
empirycznych 81

Hanna Krynicka

- Rozwój e-usług publicznych w Polsce* 89

Tadeusz Kowalski	
<i>Kodeks etyczny a stosowanie zasad etycznych w administracji</i>	99
Marcin Jachimowicz	
<i>Przestępstwa i wykroczenia z ustawy o referendum lokalnym</i>	109
Krzysztof Witkowski	
<i>Zarządzanie zasobami infrastruktury gminy i powiatu</i>	121
Przemysław Szejna	
<i>Prawne aspekty obowiązku szkolnego i obowiązku nauki</i>	133
Mariusz Nowak	
<i>Istotne uwarunkowania substytucji kapitałów inwestycyjnych na zagranicznych rynkach finansowych na przykładzie spółek publicznych</i>	145
Arleta Kucharczyk	
<i>Zagadnienie prawno-organizacyjnego poradnictwa psychologiczno- pedagogicznego na rzecz uczniów z uszkodzeniami słuchu</i>	157
Magdalena Miłek-Giertuga	
<i>Formy ingerencji sądu w wykonywanie władzy rodzicielskiej</i>	165
Adam Nadolny	
<i>Powstanie i rozwój Wielkopolskiego Związku Chrześcijańskich Związków Kupieckich 1904-1939</i>	177

Recenzje i omówienia

Leszek Kania	
<i>Glosa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 3.11.2004 r. w sprawie konstytucyjności niektórych przepisów ustawy z dnia 28.10. 2002 r. o odpowiedzialności prawnej podmiotów zbiorowych</i>	207
Norbert Banaszak	
<i>Marian Miłek, Wybrane problemy administracji publicznej, Wydawnictwo Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie, ss. 164</i>	215

- Leszek Kania,**
Robert Ostafiński-Bodler, Sądy wojskowe w Polskich Siłach Zbrojnych i ich kompetencje w sprawach karnych w latach 1914-2002, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2002, ss. 507 219

Sprawozdania

- Małgorzata Nowak**
Sprawozdanie z konferencji 231
- Ewa Majcherek**
Książki Oficyny Wydawniczej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie 233

Inhaltsverzeichnis

- Marian Milek**
Drei Jahrhundert pädagogischer Traditionen der Stadt Sulechów. Vorwort des Rektors der Staatlichen Fachhochschule in Sulechów 11

Studien und Beiträge

- Marek Szewczyk**
Eigentumserwerb von Liegenschaften durch natürliche Personen 17
- Wojciech Strzyżewski**
Bemerkungen zur visuellen Identifizierung der Selbstverwaltungsgorgane der Lubuska-Wojewodschaft 23
- Leszek Kania**
Überblick und Charakteristik der Quellen des militärischen Strafgesetzes In der ehemaligen Adelsrepublik Polen (bis 1795). Rechtsgeschichtlicher Überblick 31

Małgorzata Nowak	
<i>Finanzierung der Entwicklung kleinerer und mittlerer Betriebe In Polen und in der Europa-Union .....</i>	53
Zbysław Dobrowolski	
<i>Wirtschaftliche Regulierungen und die Korruptionen in Polen .....</i>	69
Grzegorz Drozdowski	
<i>Zuständigkeit des leitenden Personals im Lichte empirischer Forschungen .....</i>	81
Hanna Krynicka	
<i>Entwicklung der öffentlichen Dienstleistungen in Polen .....</i>	89
Tadeusz Kowalski	
<i>Das Ethischegesetzbuch und die Verwendung ethischer Normen In der Verwaltung .....</i>	99
Marcin Jachimowicz	
<i>Straftaten und Verstösse laut des Volksabstimmungsgesetzes .....</i>	109
Krzysztof Witkowski	
<i>Verwaltung von Infrastrukturgüter in der Gemeinde und im Kreis ...</i>	121
Przemysław Szejna	
<i>Rechtliche Aspekte der Schulpflicht und Lehrpflicht .....</i>	133
Mariusz Nowak	
<i>Wesentliche Bedingtheiten der Ersetzung von Investitionskapital in ausländischer Finanseinrichtungen auf Beispiel öffentlicher Gesellschaften .....</i>	145
Arleta Kucharczyk	
<i>Rechtsorganisatorische Aspekte des psychologisch-pädagogischen Beirats in Sachen Kinder mit behinderten Gehör .....</i>	157
Magdalena Miłek-Giertuga	
<i>Gerichtliche Eingriffe in der Ausführung der Elternpflicht .....</i>	165
Adam Nadolny	
<i>Gründung und Entwicklung des Grosspolnischen Christlichen Kaufmannsverein 1904-1939 .....</i>	177

Gutachen und Besprechungen

Leszek Kania

*Glossen zum Urteil des Grundverfassungstribunals in Fragen des
Gesetzes von 28.10.2002 über rechtliche Verantwortung von Verwal-
tungsrechtliche Subjekte* 207

Norbert Banaszak, Marian Miłek

*Auserwählte Fragen zur öffentlichen. Verwaltung, hrsg. Staatlichen
Fachhochschule in Sulechów, S.164* 215

Leszek Kania, Robert Ostafiński-Bodler

*Militärgerichte der Polnische Armee in Jahren 1914-2002,
Zuständigkeit in strafrechtlichen Fragen, S. 507, Toruń 2002* 219

Berichte

Małgorzata Nowak

Konferenz-Bericht 231

Ewa Majcherek

*Bücher des Fachschulverlags der Staatlichen Fachhoch-Schule in
Sulechów* 233

Drogi Czytelniku!

Oddajemy do Twoich rąk pierwszy numer naszego czasopisma „Studia Lubuskie”, który zawiera kilkanaście artykułów pracowników naukowych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie. Prezentują one dorobek badawczy Instytutu Prawa i Administracji ostatnich kilku miesięcy. Tylko pozornie jesteśmy uczelnią młodą, gdyż poczuwamy się do reprezentowania trzech wieków tradycji pedagogicznych Sulechowa. Najlepsze z nich kontynuujemy uznając je za uniwersalny dorobek rodziny europejskiej. Czytelnikowi należą się więc bliższe informacje na temat naszej Uczelni i chlubnej przeszłości miasta.

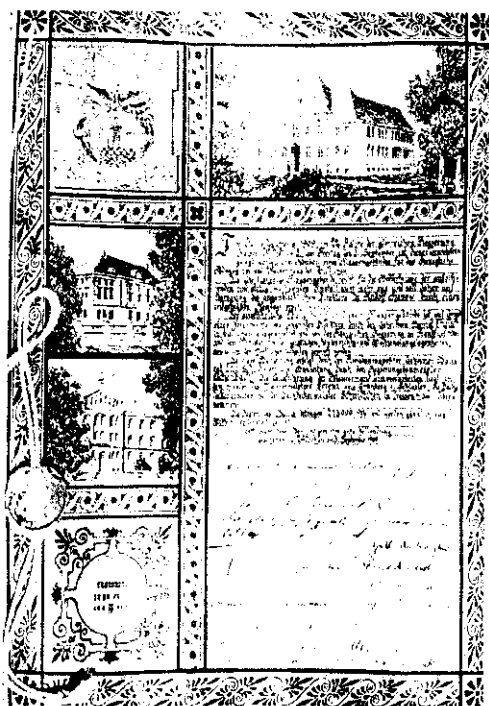
Sulechów liczy obecnie ok. 18 tys. mieszkańców. Miasto położone jest na międzynarodowym szlaku drogowym ze Swinoujścia do Pragi, w południowo-wschodniej części województwa lubuskiego. Dobra lokalizacja wynika z usytuowania miasta w odległości zaledwie 19 km od Zielonej Góry i 60 km od granicy państwowej, bezpośrednio na krajowej linii komunikacyjnej Zielona Góra - Poznań¹. Sulechów jest jedynym gminnym ośrodkiem w kraju będącym siedzibą Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej i zarazem jednym z nielicznych polskich miasteczek tej wielkości będącym siedzibą wyższej uczelni.

Najstarsza wiadomość o Sulechowie pochodzi z 1319 r., gdy był on we władaniu książąt glogowskich. Po bezpotomnym zejściu ostatniego Piasta w 1482 r., Sulechów został włączony do Marchii Brandenburskiej tworząc wraz z Krosnem Odrzańskim i Lubkiem Księstwo Krośnieńskie². Dzięki dobrej

¹ Zob. B. Kucharski, P. Maluśkiewicz, *Ziemia Lubuska*, Warszawa 1996, s. 174 i n.; Informator o Sulechowie, Wyd. Urząd Miejski w Sulechowie, 2002 r.

² L. Okowiński, *Zabytki Sulechowa*, 1993, s. 17.

lokalizacji na skrzyżowaniu szlaków handlowych i nieopodal splawnej Odry miasto zyskało możliwość stabilnego rozwoju. Od XVII wieku Sulechów stał się ważnym ośrodkiem produkcji sukna, handlu i usług³. Z początkiem XVIII stulecia Sulechów zasłynął jako siedziba wzorowo urządzonego i prowadzonego domu sierot, który założył Sigmund Steinbart, miejscowy igielnik. Dom sierot szybko zyskał mecenasa w osobie króla Fryderyka Wilhelma I, a ten obdarował placówkę szeregiem przywilejów w 1726 r. Sierociniec został uznany za instytucję dobroczynności publicznej (Pium Corpus), zaś fundator został mianowany jego dyrektorem. Po założeniu własnej drukarni i księgarni sulechowski dom sierot został przekształcony w zakład dydaktyczny

Akt erekcyjny powołujący Pedagogium w 1909 r.

o charakterze ponadelementarnym⁴. Stąd prowadziła już krótka droga do utworzenia w 1766 r. akademickiego gimnazjum pn. Królewskiego Pedagogium, które stało się regionalną kuźnią inteligencji. Program szkoły sformułowany przez Samuela Steinbarta, syna fundatora i jej pierwszego dyrektora, obejmował naukę administracji w rozumieniu wiedzy o porządku wewnętrznym, naukę o gospodarce, teorię zarządzania, historię naturalną i polityczną, język ojczysty i języki nowożytne oraz matematykę z geometrią. Samuel Steinbart przywiązywał wielką wagę do ćwiczeń gimnastycznych, pływania, szermierki i jazdy konnej. Nauka obejmowała także grę na instrumentach muzycznych i taniec⁵.

³ Zob. A. Worobiec, Zielona Góra. *Miasto i województwo*, Zielona Góra 1995, s. 175; Z. Boras, Z. Dworecki, J. Morzy, *Sulechów i okolice*, Poznań 1985, s. 24; B. Kucharski, P. Maluśkiewicz, *Ziemia Lubuska*, Warszawa 1996, s. 74.

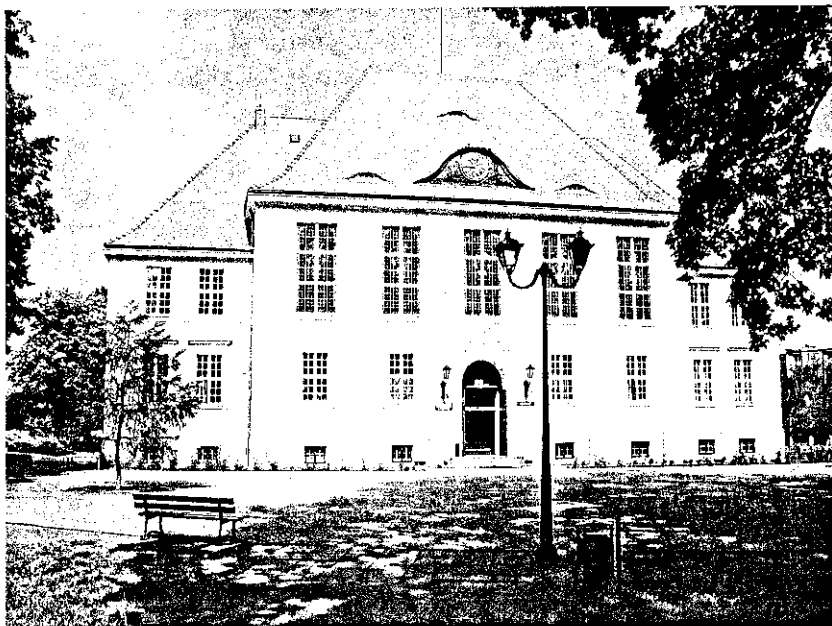
⁴ J.P. Majchrzak, *Suibusium felix. Epizody z 700 lat dziejów miasta Świebodzina i okolic*, Świebodzin 2001, s. 129 i n.

⁵ Z. Boras, Z. Dworecki, J. Morzy, s. 130 i n.

⁶ J.P. Majchrzak, *Non scholae sed vitae discimus – 250 lat sulechowskich tradycji wychowania dla przyszłości*, praca niepublikowana, mps w posiadaniu autora.

Pedagogium szybko zyskało sławę wysokim poziomem nauczania w państwie pruskim i daleko poza jego granicami.

Do najślawniejszych absolwentów w bogatej historii Pedagogium należy zaliczyć księcia Berharda zur Lippe-Biersterfeld, ojca obecnej królowej holenderskiej Beatrix, Alberta Schulza, bodaj najślawniejszego tłumacza polskiej literatury w Niemczech, ks. rotm. Janusza Radziwiłła, legendarnego adiutanta marszałka J. Piłsudskiego i Bernarda von Sydow, niemieckiego dyplomaty. W 1828 r. Sulechów i Pedagogium zaszczylił swoją obecnością Fryderyk Chopin, co zostało uwiecznione tablicą pamiątkową. Elitarny charakter uczelni sulechowskiej utrzymał się do lat międzywojnia. Po dziś dzień w holu głównego budynku PWSZ w Sulechowie wita studentów uwieczniona w marmurze dewiza Sigmunda Steinbarta: „*Ora et labora*” – „*Nauka i Praca*”.

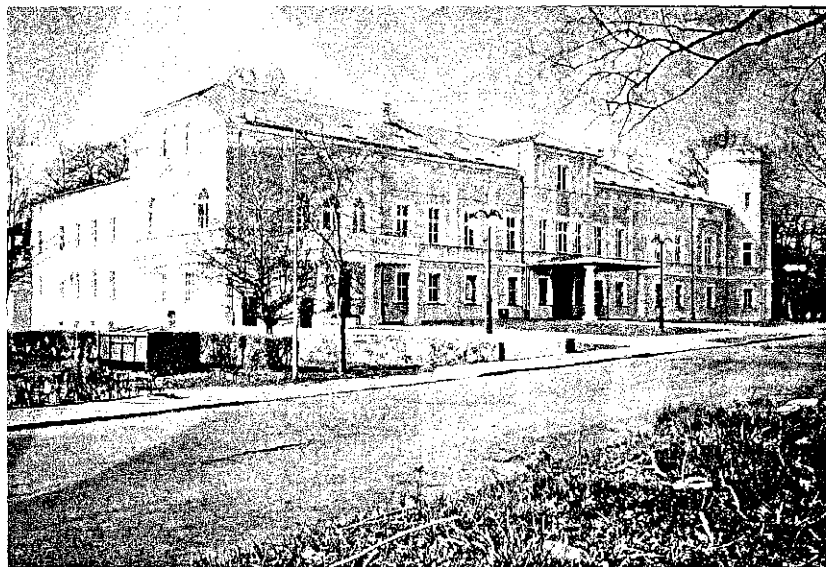

Widok frontonu budynku głównego

Po II wojnie światowej w gmachu dawnej pruskiej uczelni mieściło się do 1970 r. kolejno Liceum Pedagogiczne, Studium Nauczycielskie i Zespół Szkół Administracyjnych. Z dniem 12 sierpnia 1998 r. w Sulechowie utworzono wyższą uczelnię, której mam zaszczyt być pierwszym Rektorem.

Dziś w murach PWSZ w Sulechowie kształcą się ok. 3400 studentów studiów dziennych, zaocznych i podyplomowych na specjalnościach: administracja publiczna, turystyka i organizacja wypoczynku, zarządzanie przedsiębiorstwem

przetwórstwa produktów rolnych oraz kształtowanie terenów zieleni. Wszystkie te specjalności zostały przyporządkowane określonym kierunkom kształcenia. Dużym powodzeniem cieszą się studia podyplomowe: kontrola i audyt wewnętrzny oraz zarządzanie projektami europejskimi. Nowe wyzwania i rosnące potrzeby edukacyjne stwarzają konieczność tworzenia dalszych kierunków studiów. Nasza uczelnia słynie na Ziemi Lubuskiej z wyjątkowo atrakcyjnej bazy dydaktycznej i nowoczesnych obiektów sportowych. Zmodernizowane i mistrzowsko odrestaurowane budynki szkolne oraz okazały pałac w pobliskim Kalsku, gdzie zlokalizowane są specjalności rolnicze, spełniają w pełni wymogi uczelni przyjaznej studentom na miarę standardów europejskich. Wielkim kapitałem uczelni jest nasza kadra dydaktyczna. Uczelnia zatrudnia dziś ogółem 211 pracowników, w tym 26 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 39 doktorów. Grono to uzupełnia dobrany zespół praktyków, tj. inżynierów, prawników i funkcjonariuszy organów administracji publicznej, którzy dzielą się ze studentami swoim doświadczeniem zawodowym.

Siedziba Instytutu Zarządzania i Inżynierii Rolnej w Kalsku

Nasza uczelnia szybko wtopiła się w rytm życia regionu, a charytatywna działalność organizacji studenckich stała się nową tradycją miasta. Absolwenci PWSZ w Sulechowie są poszukiwani na lokalnym rynku pracy, zwłaszcza specjaliści z zarządzania nieruchomościami. Większość kontynuuje jednak naukę na magisterskich studiach dziennych i zaocznych. Dalsze kształcenie i uzyskanie stopnia magistra administracji zapewnia możliwość kształcenia w Sulechowie i we Wrocławiu we współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim.

Satysfakcją jest rosnące znaczenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie, co potwierdzają prestiżowe rankingi wyższych uczelni. Liczne konferencje i sympozja od kilku lat wzbogacają życie naukowe Uczelni. Rozpoczęta edycja naszego czasopisma naukowego „Studia Lubuskie” jest kolejnym krokiem w tym kierunku.

Zapraszam zatem do lektury!

Prof. dr hab. inż. Marian Milek

REKTOR

MARIAN MIŁEK

**DREI JAHRHUNDERTE PÄDAGOGISCHER
TRADITIONEN DER STADT SULECHÓW**

**Vorvorts des Rektors der Staatlichen Fachhoch-
schule in Sulechów**

Sulechów besitzt eine 300-jährige Tradition im Bereich der Erziehung und Lehre. Im Jahre 1726 verlieh der preussische König Friedrich Wilhelm I dem Leiter des Waisenhauses, Sigmund Steinbart, eine Reihe von Privilegien. Nach der Gründung einer eigenen Druckerei wurde das Weinsenhaus in eine Schulanstalt umgestaltet, das im Jahre 1766 den Namen Königliches Pädagogium erhielt, eine Schulanstalt von überregionalen Ruf. Nach dem zweiten Weltkrieg wurde hier ein Lehrerinstitut gegründet. Im Jahre 1998 kam es zur ersten Immatrikulation an der Fachhochschule, die ihren Sitz in den prächtig restaurierten Gebäuden des ehemaligen Pädagogiums fand und im ehemaligen Schloss in Kalsk b. Sulechów. Die Hochschule besucht an die 3400 Studenten im direkt- und Fernstudium.

